versie 20120910

ChristenUnie

VERKIEZINGSPROGRAMMA MOLENWAARD

2013-2018

GELOVEN

DURVEN

DOEN

INLEIDING

Een nieuwe gemeente

Op 1 januari 2013 zullen de gemeenten Graafstroom, Liesveld en Nieuw-Lekkerland een nieuwe gemeente vormen: Molenwaard. Een gebied van in totaal 12.650 hectare met ruim 29.000 inwoners,verspreid over 13 kernen: Bleskensgraaf, Brandwijk, Goudriaan, Groot-Ammers, Kinderdijk, Langerak, Molenaarsgraaf, Nieuw-Lekkerland, Nieuwpoort, Ottoland, Oud-Alblas, Streefkerk en Wijngaarden. Dit zijn hechte en vitale gemeenschappen in een prachtig eeuwenoud polderlandschap.

De nieuwe gemeente zal een ‘nabije’ en ondersteunende overheid moeten zijn, die vanuit de buurten en kernen voortbouwt aan de gemeenschap van Molenwaard. Dat betekent samen optrekken met inwoners, kerken, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen. De ChristenUnie zet zich ervoor in om de voordelen van schaalvergroting te laten samengaan met de grote verworvenheden die samenhangen met de kleinschaligheid van de dorpsgemeenschappen. Wij zijn er van overtuigd dat het kan!

Een andere tijd

De gemeente Molenwaard ontstaat in een tijd van veel sociaal-maatschappelijke veranderingen en een doorwerkende economische crisis. Deze herindeling leidt tot een gemeentelijke overheid met meer bestuurskracht, betere en efficiëntere dienstverlening en kwaliteitsverbetering in het algemeen. Dat is nodig om veranderingen binnen maatschappij en overheid op te kunnen vangen.

Er is de afgelopen jaren te veel vanzelfsprekendheid ontstaan in het ‘zorgen voor’ de samenleving. Mede door de financiële crisis kan de overheid dat niet langer waarmaken. Een nieuw evenwicht is nodig in de verantwoordelijkheden tussen burger en overheid. Terwijl die overheid een terugtredende beweging maakt, krijgt de gemeente tegelijkertijd meer taken, als eerste overheid voor de inwoners. We moeten het nu hebben van creativiteit en samen de schouders eronder zetten, juist omdat er minder geld is.

Motto ChristenUnie: geloven, durven, doen

De ChristenUnie wil een partij zijn van hoop en perspectief, juist in deze tijd van onzekerheid en bezuinigingen. Een hoop die is gefundeerd op de beloften van de almachtige God die naar ons wil omzien.

In ons politiek en bestuurlijk handelen laten wij ons leiden door de Bijbel. Dan gaat het erom dat we ons inzetten voor het welzijn van burger en samenleving zoals God dat in zijn Woord aan ons heeft meegegeven. Zo hebben wij als navolgers van Christus, ook in de politiek, een geweldige opdracht. Dat vatten we samen in drie punten.

Geloven: Onze opdracht begint bij geloof, het fundament van waaruit we werken.

Durven: Vanuit het geloof komen we in beweging: de ene voet voor de ander. Daarvoor moeten we lef tonen om stappen vooruit te zetten.

Doen: We willen niet alleen lef tonen met woorden, maar ook in onze daden. Daarom zitten we in de politiek.

Met deze overtuiging heeft de ChristenUnie dit verkiezingsprogramma opgesteld. We willen het in de praktijk brengen met verstand en visie, maar vooral met een warm hart voor de samenleving.

SPEERPUNTEN

Goede communicatie, bereikbare dienstverlening

De ChristenUnie wil de communicatie tussen gemeente en inwoners verbeteren. Wij streven naar de inzet van kerncontactfunctionarissen en zo spoedig mogelijk een klantcontactcentrum in elke kern, waar inwoners terecht kunnen voor alle gemeentelijke dienstverlening.

Mensen en gemeenschappen

De ChristenUnie zet zich in voor de leefbaarheid in de dorpen. In elke kern een klankbordgroep voor structureel overleg tussen inwoners en gemeente, met een eigen budget voor de lokale ‘dorpsagenda’.

Veilige leefomgeving

De ChristenUnie staat voor een veilige gemeente. Dit betekent een goed uitgeruste brandweer en inzet conform het regionale dekkingsplan; de politieagent terug in het straatbeeld; inzet op verkeersveilige gedragsbeïnvloeding.

Zorg voor elkaar

De ChristenUnie wil zorg zoveel mogelijk op buurtniveau organiseren. Dat willen wij onder meer bereiken door het bij elkaar brengen van partijen, zoals zorgprofessionals, mantelzorgers, Wmo-adviesorgaan en woningcorporaties. Daarnaast willen wij in Molenwaard een ruimhartig minimabeleid hanteren.

Jeugd en onderwijs

De ChristenUnie biedt onze jongeren graag een gezonde, veilige omgeving om op te groeien: goede speelvoorzieningen in de kernen; ondersteuning voor scholen bij zorg en begeleiding; intensievere handhaving op alcoholverkoop aan jongeren.

Cultuur, sport en recreatie

De ChristenUnie wil de cultuurhistorische waarden van onze gemeente in stand houden. Sportvoorzieningen willen wij bereikbaar houden voor minima en gehandicapten. En de zwembaden blijven open: de inzet van inwoners en sponsoren mag beloond worden.

Wonen en leefomgeving

De ChristenUnie wil betaalbare huizen voor starters en de doorstroming op de woningmarkt bevorderen met het woningbouwbeleid. Voor senioren stimuleren wij creatieve varianten als de kangoeroewoning en combinaties van wonen en zorg. Bouwen doen we duurzaam; de gemeente bevordert energiebesparing en schone energie die past in het gebied.

Duurzame economische ontwikkeling

De ChristenUnie koestert de economische dragers van ons gebied: steun voor de agrarische sector als gezichtsbepalende bedrijfstak; een goed ondernemersklimaat voor industriële bedrijvigheid en middenstand in de kernen; stimulansen voor ‘slow recreatie’ als gebiedseigen product.

Financiën op orde

De ChristenUnie kiest voor sober en degelijk financieel beleid: realistisch begroten en voortdurend de vinger aan de pols bij risicodragende projecten. De OZB stijgt ten hoogste met de inflatie; alleen in uiterste noodzaak (onomkeerbare sociale afbraak) is heroverweging mogelijk.

Met deze speerpunten geven wij een eerste indruk van de standpunten van ChristenUnie Molenwaard voor de periode 2013-2018. In het vervolg van dit programma behandelen wij de onderstaande thema's en geven daarbij aan waarvoor wij ons inzetten.

I. BURGER EN BESTUUR 6

II. MENSEN EN GEMEENSCHAPPEN 7

III. VEILIGHEID 9

IV. ZORG EN WELZIJN 11

V. ONDERWIJS 13

VI. CULTUUR, RECREATIE EN SPORT 14

VII. WONEN EN LEEFOMGEVING 15

VIII. LOKALE ECONOMIE, WERK EN INKOMEN 17

IX. FINANCIËN 19

I. BURGER EN BESTUUR

Het bestuur is er voor de burger en niet de burger voor het bestuur. Dit uitgangspunt is ruim 400 jaar geleden al vastgesteld in de Unie van Utrecht, bij de vorming van Nederland als zelfstandige staat. De gemeenteraad, die door de inwoners van Molenwaard wordt gekozen, vertegenwoordigt de belangen van diezelfde inwoners. Dat betekent natuurlijk niet dat ieder als individu altijd in alles zijn of haar zin kan krijgen, maar wel dat de raadsleden voor het belang van de totale gemeenschap dienen te staan.

Dienstbare gemeente
De ChristenUnie ziet de gemeente als dienstbare bondgenoot van de samenleving. De gemeente heeft steeds meer een regisserende rol en zoekt nieuwe vormen van samenwerking met maatschappelijke partners (verenigingen, bedrijfsleven, kerken etc). Dat vraagt van bestuurders en ambtelijke organisatie dat zij ondernemend en creatief zijn. Zij zullen uit de ivoren toren moeten komen en naast de burger gaan staan, om samen de handen uit de mouwen te steken.

De dienstverlening moet klantgericht en toegankelijk zijn, vanuit één loket waar de inwoner en ondernemer terecht kunnen. Een zichtbare, aanspreekbare gemeente, die weet wat er leeft en daarop inspeelt.

Regionale samenwerking
De ChristenUnie wil verder bouwen aan de samenwerking met andere gemeenten, met name in de regio Alblasserwaard & Vijfheerenlanden. Zo kunnen wij ook op lange termijn de dienstverlening betaalbaar houden en de kwetsbaarheid van onze gemeente verkleinen. Wij maken ons sterk voor een transparante organisatie van taken die ‘op afstand’ worden uitgevoerd, ook in Zuid-Holland Zuid. Bestuurders van regionale organen zijn aanspreekbaar op de uitvoering van hun taken en leggen rekenschap af aan de gemeentebesturen.

Bestuurscultuur
Een dienstbare gemeente betekent voor de ChristenUnie ook een integer en geloofwaardig bestuur. Wij staan voor betrouwbare politiek en een eerlijk en fatsoenlijke omgang tussen partijen, in het publieke debat en daarbuiten. Communicatie met inwoners, bedrijven en instanties moet aan hoge eisen voldoen: relevante, tijdige informatieverstrekking en een goede bereikbaarheid van bestuur en organisatie zijn voortdurende aandachtspunten. Ook willen wij onze inwoners en ondernemers niet opzadelen met onnodige bureaucratie.

II. MENSEN EN GEMEENSCHAPPEN

De inwoners geven Molenwaard kleur en identiteit. Typerend zijn de christelijke waarden en normen, het omzien naar elkaar, burgerschap en arbeidsmoraal. De ChristenUnie vindt dat belangrijke eigenschappen, die moeten worden behouden en verder ontwikkeld. De kernen van Molenwaard zijn van oudsher gemeenschappen met hechte sociale structuren, die van grote betekenis zijn voor de leefbaarheid. Kerken, verenigingen, scholen en familieverbanden zijn een sterk bindmiddel. De ChristenUnie is er alles aan gelegen om samen met onze inwoners de aanwezige gemeenschapszin in stand te houden, te versterken en te benutten.

Samen komen we verder
Inwoners kunnen steeds minder steunen op directe bijdragen van de overheid. De nadruk komt vaker te liggen op de eigen verantwoordelijkheid, meedoen en meedenken. Het financieren van de samenleving maakt plaats voor ‘investeren in de samenleving’. En daar verwachten wij rendement van, juist omdat wij de kracht van onze gemeenschappen kennen. Ook in economisch mindere tijden schrijven we niemand af, maar willen we samen met het ‘maatschappelijk middenveld’ zorgen dat iedereen kan meedoen. Dat heeft meerwaarde voor het individu én voor de samenleving. Wie niet zelfstandig kan deelnemen, willen wij daarbij ondersteunen.

Klankbordgroepen / wijkraden
In een grotere gemeente kunnen inwoners meer afstand met het bestuur ervaren. Hierdoor wordt het belang van wijk- en kerngerichte overleggen groter. Wij willen daarom dat in alle kernen een dergelijke overlegstructuur is, waarin gemeente en inwoners samen lokale zaken bespreken en oplossen. Om een dorpsagenda op te stellen en uit te voeren, pleiten wij voor een eigen budget voor elk van deze ‘klankbordgroepen’.

Sociale cohesie: verenigingen, kerken
Bewogenheid is voor ons een belangrijke drijfveer om als overheid te investeren in onze samenleving. Vanuit de Bijbel geeft de ChristenUnie praktisch invulling aan die bewogenheid. Omzien naar onze naaste blijft een belangrijk speerpunt als het gaat om het samenleven in Molenwaard. Wij willen bevorderen dat mensen zich inzetten voor hun medemens.Verenigingen en kerken willen wij oproepen daarin hun bijdrage te blijven leveren, bijvoorbeeld door (etterlijk) laagdrempelig te zijn voor mindervaliden en door mensen met weinig contacten extra te betrekken in hun activiteiten. Ook denken wij aan de signalerende functie die zij kunnen vervullen in verband met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Die is van grote waarde in het samenspel tussen alle partijen die betrokken zijn bij de Wmo: zorgvrager, mantelzorger, vrijwilligers, inwoners, professionele zorgverleners en gemeente.

Subsidies
We staan voor de uitdaging om een bloeiende samenleving in stand te houden, met minder middelen dan voorheen. Maatschappelijke instanties en verenigingen merken dat een beroep op de gemeente als subsidieverstrekker veel minder vanzelfsprekend is geworden. De inzet van publiek geld vraagt meer dan ooit om een eerlijke en consequente beoordeling van de bijdrage die de aanvrager levert aan de sociale samenhang. Binnen het subsidiebeleid voert de ChristenUnie solidariteit als een dragend principe. Daarom telt ook de eigen draagkracht, conform het vastgestelde subsidiebeleid: wie het zelf kan opbrengen, maakt geen aanspraak op middelen die voor anderen onmisbaar zijn.

De rol van de gemeentelijke overheid in het gemeenschapsleven verandert, van *’zorgen voor…’* naar *’zorgen dat…’*. De verantwoordelijkheden van gemeente en maatschappelijk middenveld komen in een nieuwe verhouding. De ChristenUnie vindt dat de gemeente daarbij een begeleidende rol heeft richting verenigingen en instanties. Het kan immers tijd kosten om

de financiën opnieuw op orde te brengen – inclusief verantwoording richting gemeente – terwijl bestuursleden bijna altijd vrijwilligers zijn.

Voorzieningen
Clustering van voorzieningen is nodig om het voorzieningenniveau in onze gemeente op peil te houden. Dit betekent dat er verschil bestaat tussen de verzorgingsniveaus van kernen. Als voorzieningen door de kleinschaligheid niet meer levensvatbaar zijn, zullen we moeten clusteren. Een winkelcentrum is niet in elk dorp noodzakelijk, goede ontsluitingswegen en openbaar vervoer wel. Wij pleiten dan ook voor een redelijke bereikbaarheid van voorzieningen vanuit elke woonkern, in het bijzonder voor inwoners die minder mobiel zijn.

Bovendien is mobiliteit in onze plattelandsgemeente voor alle inwoners een belangrijke behoefte. De gemeente moet zich inspannen voor goede vervoersvoorzieningen, ontsluitingswegen en wegonderhoud, waar nodig in overleg met de wegbeheerder. De gemeente behartigt nadrukkelijk de belangen van haar inwoners in verband met openbaar vervoer en zgn. collectief vraagafhankelijk vervoer, zoals de Molenhopper.

Wij willen voor alle inwoners een dorpshuisfunctie binnen bereikbare afstand houden. Een centrale plek voor verenigingen en maatschappelijke activiteiten heeft absoluut verbindende waarde. Voor het gebruik van accommodaties zijn duidelijke voorwaarden en kaders belangrijk. Gebruikers van gebouwen en andere faciliteiten moeten weten wat van hen verwacht wordt én wat zij van de gemeente kunnen verwachten. Bij alle verandering blijft voor de ChristenUnie één ding hetzelfde: de gemeente zoekt actief de samenwerking met het verenigingsleven en de mensen in de wijken en kernen.

III. VEILIGHEID

De zorg voor een veilige woonomgeving wordt door veel burgers terecht als een van de kerntaken van de overheid beschouwd. Alhoewel de overheid natuurlijk niet kan garanderen dat de burger nooit iets zal overkomen, vindt de ChristenUnie wel dat zij in redelijkheid alle nodige maatregelen moet nemen om de veiligheid te bevorderen en hulp te bieden aan mens en dier in nood. Daartoe zal ook de gemeentelijke overheid de nodige maatregelen moeten nemen.

Integraal veiligheidsbeleid, kerngericht
De ChristenUnie vindt dat de veiligheidszorg in Molenwaard vanuit het perspectief van de burger moet worden georganiseerd. Met een integrale blik op zaken als overlast, uitgaansproblematiek, verkeersveiligheid en criminaliteit tot brandveiligheid en crisisbeheersing. De verkeersveiligheid in de bebouwde kom, op schoolroutes en in het bijzonder de Lekdijk heeft blijvende prioriteit.

De sterke tendens om hulpverlening op grotere schaal te organiseren leidt nog niet tot efficiëntere en betere hulpverlening. Wij willen daarom dat de veiligheidszorg zo veel mogelijk kerngericht plaatsvindt. Dat vraagt een betere regie van de gemeente op het werk van de betrokken instanties (politie, openbaar ministerie, jeugdwerk enz.), om die beter aan te laten sluiten op wat er in de kernen leeft en zich voordoet. De ChristenUnie wil inzetten op een slagvaardige veiligheidszorg en daar goede afspraken over maken met ambulancedienst, politie en veiligheidsregio.

Ambulancezorg
De aanrijtijden van de ambulances dienen voor elke kern hoogstens 15 minuten te bedragen. De gemeente blijft bij het Rijk en de zorgverzekeraars aandringen op voldoende geld en middelen om de normtijden in elke kern te kunnen halen.

Politie
Wij streven naar politiezorg die zichtbaar is en betrokken bij de kernen. De wettelijke positie van onze burgemeester geeft mogelijkheden om dat af te dwingen bij het regionale korpsbestuur. Wij realiseren ons dat de politieorganisatie moeilijk direct aanspreekbaar is, maar willen wel maximaal gebruik maken van de eigen plaatselijke bevoegdheid inzake openbare orde en veiligheid.

Concrete speerpunten zijn het verminderen van administratieve taken en meer aanwezigheid op straat waar dat nodig is. Ook pleiten wij ervoor om de inzet van de politie te verbreden, bijvoorbeeld met handhaving van de APV en bestrijding van overlast. Wanneer de politiefunctionaris als ‘oog en oor’ een volwaardige plek inneemt in een lokaal zorgnetwerk, is het mogelijk de politiezorg verder te verbeteren.

Brandweer en rampenbestrijding
Voor adequate brandweerzorg en rampenbestrijding is optimale samenwerking binnen de Veiligheidsregio ZHZ nodig. De kosten zijn de laatste jaren fors toegenomen en de beloofde kwaliteitsverbetering willen wij ook echt verzilverd zien. In regionaal verband vraagt dit om een krachtig geluid vanuit Molenwaard.

In de eerste plaats heeft de Veiligheidsregio een ruime beleidsvrijheid om van normtijden af te wijken, waardoor de feitelijke veiligheidssituatie in ons gebied onder druk staat. Wij zullen erop toezien dat uitzonderingsbepalingen niet worden misbruikt ten koste van onze veiligheid. Daarnaast is de organisatie van de brandweerzorg steeds meer ingericht op professionele korpsen. Dat is voor onze vrijwilligerskorpsen soms onnodig veeleisend en niet efficiënt. De ChristenUnie wil investeren in mensen en niet in papier. Waardering voor en een goede relatie met de vrijwilligers heeft voor ons hoge prioriteit.

Toezicht, controle en handhaving
De ChristenUnie vindt dat eenmaal afgesproken regels serieus moeten worden genomen. Dat vraagt ook om consequente handhaving. Met name met de politie zullen daarover goede afspraken moeten worden gemaakt. Wij denken bijvoorbeeld aan alcoholverkoop aan minderjarigen en schadeverhaal bij vandalisme.

Inwoners hebben een eigen verantwoordelijkheid voor een veilige leefomgeving. Zij zijn echter vooral bereid zich daarvoor in te zetten, als zij zich gesteund weten en het effect ervan zichtbaar is. Wij willen dat de gemeente en hulpdiensten optimaal gebruik maken van nieuwe communicatiemiddelen. Wij denken met name aan de promotie van Burgernet (voorheen SMS Alert) om onze inwoners actief te betrekken bij de veiligheid in onze kernen.

IV. ZORG EN WELZIJN

De ChristenUnie wil staan voor de zwakkeren in de samenleving. Omzien naar mensen die in kwetsbare omstandigheden verkeren en zo handen en voeten geven aan de bijbelse opdracht de naaste lief te hebben. Wij willen voor mensen die in moeilijke omstandigheden verkeren een schild zijn en hen tegelijkertijd helpen om hun eigen verantwoordelijkheid weer op te pakken.

Mantelzorg neemt in de zorg voor elkaar een steeds belangrijker plaats in. De rol van de overheid wordt kleiner, maar dat wordt nog niet als vanzelfsprekend ervaren. Wij vinden het daarom essentieel dat onze inwoners reële verwachtingen hebben van de voorzieningen en middelen waarop zij een beroep kunnen doen. Aanvullend op de ondersteuning die mensen krijgen vanuit kerken, familie en andere maatschappelijke verbanden, zal de gemeente moeten zorgen voor een vangnet voor hen die desondanks buiten de boot dreigen te vallen.

Wet maatschappelijke ondersteuning
Het is van groot belang dat inwoners weten hoe zij gebruik kunnen maken van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Wij willen mogelijkheden zoeken om de uitvoering daarvan zodanig te organiseren, dat thuiszorg beter aansluit bij de behoeften van de zorgvrager én betere afstemming van het zorgaanbod plaatsvindt. Uitvoering en beleidsvorming moeten plaatsvinden in nauwe samenwerking met zorgaanbieders, het Wmo-adviesorgaan en andere belangenorganisaties.

In het bijzonder zoeken wij wegen om mensen te helpen hun eigen weg te (her)vinden, bijvoorbeeld door schuldhulpverlening. Verder moeten chronisch zieken en mensen met een handicap kunnen blijven rekenen op de nodige ondersteuning vanuit de gemeente. De geplande taakoverheveling van de begeleidingszorg vanuit de Awbz volgen wij dan ook nauwgezet. Ons uitgangspunt is: iedereen kan op een passende manier actief deelnemen aan de samenleving. De ChristenUnie zal zich blijven inzetten voor een goed vangnet.

Wij voorzien in de nabije toekomst de behoefte om deze diensten steeds meer te organiseren in de eigen leefomgeving van zorgbehoevenden. Bestaande voorbeelden van dergelijke ‘buurtzorg’ willen wij onderzoeken op hun toepasbaarheid voor Molenwaard. Ook benutten wij graag mogelijkheden om levensloopbestendige woonvormen (Pact van Bleskensgraaf) te realiseren, zodat mensen zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.

Jeugd en gezin
Het opvoeden van kinderen is een mooie en belangrijke verantwoordelijkheid, die eerst en vooral berust bij de ouders. Wij willen ons ervoor sterk maken dat de centrale positie van het gezin gehandhaafd blijft en niet verschuift naar scholen, kinderopvang en andere instanties. Het gezin is en blijft het belangrijkste sociale verband in onze samenleving.

Harmonieuze gezinnen en een veilig opvoedingsklimaat verdienen bescherming en waardering. Gezinnen die in moeilijkheden zijn gekomen of dreigen te komen en hulp nodig hebben om weer volwaardig en zelfstandig te kunnen functioneren, moeten begeleiding kunnen krijgen, van professionele organisaties of kerken en verenigingen. De overheid kan hier meer dan faciliterend optreden. Wij denken bijvoorbeeld aan het opleiden van vrijwilligers voor de organisatie SchuldHulpMaatje of samenwerking met Stichting Leergeld.

Minimabeleid
Het zorgen en opkomen voor de zwakkeren is wat de ChristenUnie betreft een kerntaak van de overheid. Met alleen uitvoering van gedecentraliseerd landelijk beleid is dit niet altijd gewaarborgd. Wij willen daarom dat de gemeente ruimhartig invulling geeft aan de wettelijke mogelijkheden voor lokaal minimabeleid. In het bijzonder willen wij bevorderen dat alleenstaande ouders de opvoeding van kinderen en tieners als eerste prioriteit kunnen kiezen.

Voor deze vaak kwetsbare groep moeten tegelijkertijd kansen voor ontplooiing, werk en scholing binnen bereik zijn.

Volksgezondheid
De beschikbaarheid van eerstelijns gezondheidszorg in ons gebied is in het algemeen goed, maar kwetsbaar. Behoud van goed bereikbare voorzieningen moet voor de gemeente ook op de langere termijn aandachtspunt blijven.

De volksgezondheid wordt het meest bedreigd wordt door welvaartsziekten, zoals overgewicht. Daarom willen wij, voor jong en oud, sport en bewegen stimuleren in het gemeentelijke beleid en daarnaast blijven inzetten op voorlichting over voeding en beweging. Bijzondere aandacht verdienen de volksgezondheidstaken die regionaal zijn ondergebracht bij de GGD. Wij zijn voorstander van een beter gebruik van de GGD en willen goede afspraken over de resultaten die wij als Molenwaard verwachten.

Verslavingszorg
De ChristenUnie vindt de gezondheid van jongeren vanzelfsprekend van groot belang en steunt daarom initiatieven die gezond gedrag stimuleren. Coffeeshops hebben in Molenwaard geen plaats en wij willen krachtig optreden tegen drankmisbruik onder jongeren. Effectieve handhaving van de Drank- en Horecawet is daarvoor een vereiste, in het bijzonder op het gebied van alcoholverkoop aan minderjarigen. Het is verder nodig dat er een drankketenbeleid opgesteld wordt, waardoor handhaving mogelijk wordt en uitwassen kunnen worden voorkomen.

Het realiseren en verstevigen van netwerken rondom jongeren kan bijdragen aan preventie van alcohol- en drugsgebruik. Dit vraagt een integrale aanpak, waarin ook welzijnswerk en overlastbestrijding een plaats hebben. De regionale samenwerking die plaatsvindt via het programma ‘Verzuip jij je toekomst?!’, willen wij voortzetten.

V. ONDERWIJS

Goed onderwijs ontvangen is iets waar mensen (en maatschappij) levenslang de vruchten van plukken. De eigen verantwoordelijkheid van ouders en de volwassen leerlingen staat daarbij voor de ChristenUnie voorop. De gemeentelijke overheid vervult echter een belangrijke rol, waar het gaat om de afstemming van diverse beleidsterreinen met schoolbesturen, beschikbaarstelling van gebouwen en de financiën voor de exploitatie van scholen. Dat geldt ook voor de zorg dat ieder leerplichtig kind daadwerkelijk naar school gaat en het leerlingenvervoer.

Lokaal onderwijsbeleid

Onderwijs heeft een grote invloed op de vorming van kinderen. Daarom is het belangrijk dat ouders voor hun kinderen onderwijs kunnen kiezen dat bij hun levensvisie past. De ChristenUnie wil faciliteiten voor leerlingenvervoer die hieraan bijdragen zo efficiënt mogelijk inzetten. Goede vervoersvoorzieningen voor het speciaal onderwijs hebben onze bijzondere zorg.

Een school is niet alleen voor de ouders en kinderen van belang, ook voor de woonkern als leefgemeenschap. Daarom streeft de ChristenUnie ernaar de bestaande basisscholen te behouden.

Huisvesting

Gebouwen en inrichting van scholen moeten aan hoge eisen voldoen. Wij stimuleren het gebruik van duurzame materialen. Goede ventilatie blijft een aandachtspunt. De verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting zal binnen afzienbare tijd volledig overgaan naar de schoolbesturen. De gemeente neemt daarin tijdig een actieve rol en ondersteunt waar nodig de betreffende besturen om deze overgang goed te laten verlopen.

Zorg en begeleiding

De ChristenUnie ziet voor de gemeente een ondersteunende en faciliterende rol ten aanzien van leerlingzorg en begeleiding. Lokale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven willen wij stimuleren ten behoeve van een betere aansluiting op de arbeidsmarkt. Dit is van belang voor de aanwas van gekwalificeerd personeel en voor het perspectief van jongeren, in het bijzonder voor hen die door een onderwijsachterstand moeilijker toegang tot de arbeidsmarkt hebben.

Brede School

Wij staan kritisch tegenover de realisatie van Brede Scholen, wanneer die gedegradeerd worden tot ‘drop zone’. Een goede aansluiting tussen onderwijs, kinderopvang en aanpalende instanties is prima, maar kan niet betekenen dat ouders steeds minder verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding van hun kinderen. Initiatieven voor een Brede School willen wij ondersteunen als deze bijdragen aan een goed netwerk van onderwijs, welzijn en zorg voor kinderen én ouders.

VI. CULTUUR, RECREATIE EN SPORT

De ChristenUnie ziet cultuur, recreatie en sport als gaven die we van God gekregen hebben om onze menselijke creativiteit te kunnen ontplooien en te genieten van de schepping. Deze dingen vormen ook een belangrijk onderdeel van de samenleving en de overheid mag daarin een rol spelen, vooral waar het gaat om het scheppen van de randvoorwaarden. Wij laten ons daarbij leiden door de richtlijnen vanuit de Bijbel.

Kunst en Cultuur

De cultuurhistorische waarden van ons gebied zijn belangrijke dragers van onze gezamenlijke identiteit. Door de instandhouding daarvan te stimuleren, willen wij bereiken dat onze inwoners zich thuis voelen en betrokken zijn bij hun leefomgeving. Wij hechten aan zorgvuldig omgaan met beeldbepalende gebouwen en hun omgeving, bijvoorbeeld door vormen van beschermde dorpsgezichten. Voor een goede afweging van belangen vinden wij een onafhankelijke en deskundige gemeentelijke monumentencommissie onmisbaar.

Culturele activiteiten dienen primair voort te komen uit particulier initiatief. Daar waar nodig in het maatschappelijk belang vervult de gemeente een ondersteunende rol.

Recreatie en toerisme

Het gebied waarin wij wonen is buitengewoon aantrekkelijk om te recreëren. Dat houden wij graag zo en dus willen wij toeristen en inwoners vooral stimuleren om op een verantwoorde wijze te genieten. De gemeente kan daaraan bijdragen door mee te werken aan kleinschalige voorzieningen die passen bij het karakter van de gemeente, met respect voor de natuur en agrarische belangen. Concreet denken wij aan goede voorwaarden voor bed & breakfast, een theetuin of minicampings, uitbreiding en verbetering van fiets- en wandelroutes, bankjes en picknickzitjes.

De parels van de streek, zoals het Ooievaarsdorp, vestingstad Nieuwpoort en het Kinderdijkse molengebied, moeten kunnen rekenen op constructieve opstelling van de gemeente. Ontwikkelingen willen we niet tegengaan, maar wel in goede banen leiden. Het is van belang zorgvuldig om te gaan met publieke en ondernemersbelangen, zodat exploitatie en ontwikkeling kunnen plaatsvinden binnen de streekeigen waarden. Dat geldt in het bijzonder voor de zondagsrust, als bijzondere kwaliteit van ons gebied.

Sport

Voldoende lichaamsbeweging is belangrijk voor de gezondheid. Sport vergroot daarnaast het netwerk van sociale contacten en is een samenbindende factor in de gemeenschap. De ChristenUnie hecht daar grote waarde aan en wil daarom zorgvuldig werken aan een nieuw evenwicht tussen gemeentelijke en particuliere bijdragen. Sportclubs die spelers betalen, worden niet met publieke middelen gesponsord. Wij stimuleren ’sportief’ en gezond gedrag, in het veld en daarbuiten.

VII. WONEN EN LEEFOMGEVING

Nederland is een dichtbevolkt en welvarend land, met als gevolg dat er sprake is van een veelheid concurrerende claims op de ruimte. De overheid is geroepen daaraan sturing en richting te geven. Voor de gemeente betekent dat een belangrijke taak op het gebied van de volkshuisvesting, de ruimtelijke inrichting en het behoud van een schoon en mooi leefmilieu. Als rentmeester hebben wij de verantwoordelijkheid om de schepping zorgvuldig te gebruiken en haar niet te *ver*bruiken.

Ruimtelijke vitaliteit
Met de gemeentelijke en regionale structuurvisie hebben wij een duidelijk kader voor de handhaving van een leefomgeving van hoge kwaliteit. Landschapsontwikkeling kan alleen plaatsvinden met respect voor het groene karakter van de streek, waarin het open veenweidelandschap kenmerkend is. Landschappelijke inpassing is dan ook van belang, evenals een goede beeldkwaliteit van nieuwe panden in de omgeving. Bestemmingsplannen zijn voor ons een belangrijk instrument om woningbouw en bedrijfsontwikkeling te laten aansluiten bij de uitstraling van woonkernen en buitengebied.

Uitbreiding van de contouren voor woningbouw of bedrijfshuisvesting kan wat ons betreft alleen als dit elders binnen de contour kwaliteitswinst oplevert of als onomstotelijk vaststaat dat dit noodzakelijk is. De noodzaak zal ook uit regionaal overleg moeten blijken. Wij zoeken ook in samenwerking met andere gemeenten naar mogelijkheden voor clustering en herstructurering van bedrijventerreinen.

Bouwen voor de vraag, duurzaam
Voor vitale dorpen is een evenwichtige bevolkingssamenstelling belangrijk, op korte en langere termijn. Huisvesting voor jongeren is daarvoor essentieel. Ook de vraag naar alternatieve woonvormen (zoals kangoeroewoningen) is in ontwikkeling. Het woningbouwbeleid moet daarom een brede horizon hebben, de doorstroming bevorderen en duurzaam, d.w.z. toekomstbestendig zijn. Uitbreidingen van stads- en dorpskernen (‘rode functies’) worden op regionaal niveau afgewogen. Wij weten ons als gemeente financieel kwetsbaar, zeker onder de huidige omstandigheden op de woningmarkt. We moeten waken voor concurrentie met onze buurgemeenten en terughoudend zijn ten aanzien van risicovolle woningbouwprojecten.

De ChristenUnie wil dat de gemeente stimuleert dat nieuwe woningen gebouwd worden met duurzame materialen, die op een verantwoorde wijze geproduceerd en kwalitatief hoogwaardig zijn. Ook willen wij bevorderen dat ‘levensloopbestendig’ wordt gebouwd, zodat relatief eenvoudig woningaanpassingen te realiseren zijn.

Natuur en landschap
De rust, ruimte, de prachtige natuur en het oud Hollandse polderlandschap vol cultuurhistorie zijn belangrijke kwaliteiten van Molenwaard, maar ze zijn kwetsbaar, bedreigd en vaak ondergewaardeerd door overheden en bedrijvigheid. De ChristenUnie vindt het van belang om die prachtige leefomgeving te beschermen. Natuurlijk omdat zij een waarde in zichzelf heeft, maar ook omdat zij sterk bijdraagt aan een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. Verder zien wij kansen om de landschappelijke waarden te combineren met nieuwe economische ontwikkeling op gebied van verbrede landbouw, recreatie en toerisme. Initiatieven op dit gebied (zoals bijv. door natuur- en landschapsvereniging Den Hâneker) ondersteunen wij.

In verband met actuele plannen voor dijkverzwaring langs de Lek moet goede afstemming plaatsvinden tussen het waterschap en de gemeente. Overlast voor direct omwonenden en verkeer moet zo veel mogelijk beperkt blijven. Karakteristieke bebouwing willen wij uiteraard behouden. Herinrichting van de rivieroever moet waar mogelijk samengaan met een kwaliteitsverbetering voor de natuur en recreatieve doeleinden.

Historisch en cultureel erfgoed
De ChristenUnie is zuinig op wat de historie ons heeft overgeleverd. Oudheidsverenigingen, molenstichtingen en andere initiatieven op dit gebied, willen we steunen en waar mogelijk de vrijheid geven om hun waardevolle bijdrage te leveren.

Feitelijk is ook het veenweidelandschap historisch erfgoed: we zijn trots op de bloemrijke weiden met grazende koeien. Gewijzigde agrarische inzichten hebben geleid tot een bedrijfsvoering waarbij steeds meer boeren hun koeien binnen houden. Wij bepleiten herstel van de aanvankelijke situatie. Boeren die enkele percelen in ‘oude staat’ terug willen brengen, moeten daarvoor compensatie krijgen. Wij willen het landschap in Molenwaard open houden, wat onder meer betekent dat er geen bos aangeplant moet worden en er geen ruimte is voor hoogbouw die de horizon of het dorpsaanzicht aantast.

Waterbeheer
De gemeente is geen waterbeheerder in de zin van de Waterwet, maar heeft wel de zorg voor het rioleringsbeheer en het tegengaan van (grond)wateroverlast. Het waterpeil heeft niet alleen invloed op de agrarische bedrijfsvoering en woningen, maar ook op de biodiversiteit van ons veenweidelandschap. Dit vraagt een zorgvuldige afweging van diverse belangen, onder meer van de agrarische sector en huiseigenaren. Binnen de bebouwde kom moet het waterpeilbeheer in elk geval afgestemd blijven op de funderingshoogten van de oudere bebouwing, om paalrot te voorkomen.

Energie
De overheid heeft een voorbeeldfunctie in het verantwoord energiegebruik en kan regulerend en stimulerend optreden. Binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft, wil de ChristenUnie inwoners en bedrijven stimuleren om gebruik te maken van energiebesparende middelen, zoals zonnepanelen, zonneboilers en warmtepompen. Ten slotte betrekken wij bij het energiedossier graag de agrarische sector, waarbinnen wij met name mogelijkheden zien voor biovergisting.

VIII. LOKALE ECONOMIE, WERK EN INKOMEN

De lokale en regionale economie zijn belangrijk om de inwoners van een behoorlijk bestaan te (blijven) voorzien. Vooral in deze tijd van financiële crisis is werkgelegenheid belangrijk. Zij zorgt ervoor dat mensen meedoen in de samenleving. Tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoren vooral het meewerken aan private initiatieven, daarvoor de publieke randvoorwaarden creëren en vermindering van de regeldruk realiseren.

Duurzame, vitale economie
Het economisch beleid dient gericht te zijn op een duurzame ontwikkeling van de lokale en regionale economie. De blik moet verbreed worden van welvaart naar welzijn. Dit vanuit het besef dat het leven uit meer bestaat dan werken, de mens meer is dan consument en de kwaliteit van leven meer is dan bezit van geld en goed. Voor een vitaal economisch klimaat is de zondagsrust veeleer heilzaam dan beperkend.

Voor de leefbaarheid in de kernen zijn goed bereikbare winkelvoorzieningen belangrijk. Wij streven ernaar in Molenwaard een veelzijdige en toekomstbestendige middenstand te behouden, voor nu en later. Initiatieven die daaraan bijdragen, moeten gestimuleerd worden met condities die kansrijk ondernemen bevorderen. De gemeente onderhoudt wat de ChristenUnie betreft een actieve relatie met het bedrijfsleven en bespreekt regelmatig wensen, mogelijkheden en ontwikkelingen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemerschap kan in het bijzonder rekenen op onze steun. Daarom pleit de ChristenUnie voor een economisch beleid dat rekening houdt met natuur en milieu (rentmeesterschap). Dat vereist bewust consumeren, afstemming van economische activiteiten op de leefomgeving en oog voor niet-materiële behoeften. Het betekent ook dat wij verantwoordelijkheid dragen voor de generaties na ons. Kortom, een duurzame economie die recht doet aan de schepping en aan mensen. In dit verband willen wij tevens bestaande relaties en activiteiten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking voortzetten en Molenwaard op de kaart zetten als “Millennium Gemeente”.

Agrarische sector
De agrariërs binnen onze gemeente zijn essentieel voor de lokale en regionale economie. Naast de veehouderij hebben velen hun werk in de daaraan verbonden toeleverings- en verwerkingsbedrijven, vervoer en landbouwmechanisatie. De opstelling van de gemeente richting de groene sector dient coöperatief te zijn en voorwaardenscheppend. Het moet mogelijk blijven om op beperkte schaal maïs te telen in de Alblasserwaard, maar met grote terughoudendheid als het gaat om veenweidegrond.

Agrarische bedrijven moeten tevens de mogelijkheid hebben om nevenactiviteiten te ontplooien, met respect voor de kwaliteit van het buitengebied. Initiatieven die een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de bedrijfstak moedigen we aan. Wij staan afwijzend tegenover de vestiging van bedrijven in de bio-industrie en (zeer) intensieve veehouderij.

Buiten-kansen voor toerisme
Binnen de economische ontwikkeling van ons gebied nemen recreatie en toerisme eveneens een belangrijke plaats in. De ChristenUnie wil deze sector graag heldere kaders meegeven waarbinnen kansen benut kunnen worden: rust, (open) landschap en andere cultuurhistorische waarden van het gebied zijn richtinggevend én bieden kansen, met name voor wat wij ‘slow recreatie’ noemen. Zo sluiten de lokale en regionale economie aan bij de kernkwaliteiten van Molenwaard en kunnen zij elkaar versterken.

Wij willen toeristen die onze gemeente bezoeken langer vasthouden in het gebied. Wij zetten ons in voor een goede coördinatie van activiteiten in bijvoorbeeld ‘polderarrangementen’, om te bevorderen dat zij meer tijd en geld besteden.

Werk en inkomen
Werken is waardevol, niet alleen om inkomen te verwerven, maar ook in sociaal opzicht. Wie niet kan werken, verdient ondersteuning van de overheid om aan het werk te kunnen komen en zolang dat niet lukt een vervangend inkomen. Het is in dit verband van belang dat de gemeente een goed vestigingsklimaat heeft voor bedrijven, zodat voldoende arbeidsplaatsen in de regio aanwezig zijn en blijven.

Arbeidsvoorziening voor specifieke doelgroepen vindt plaats in regionaal verband. Zo vergroten wij als gemeenten samen de kansen van hen die door een beperking of langdurige werkloosheid moeilijk aan werk kunnen komen. Ook op dit vlak stimuleert de gemeente waar mogelijk bedrijven in hun maatschappelijke betrokkenheid.

IX. FINANCIËN

Een verantwoorde financiële politiek laat zich niet alleen aflezen aan een goed evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. Het betekent ook dat geld op een verstandige manier wordt besteed aan de juiste doelen. Zodoende doortrekt de financiële paragraaf het gehele verkiezingsprogramma, zoals ook in diverse andere paragrafen te zien is. Verstandig investeren in leefbare, sterke gemeenschappen houdt ook in dat het beoogde maatschappelijke effect van onze uitgaven leidend is.

Sober en resultaatgericht
De ChristenUnie staat voor het voeren van een sober financieel beleid, maar zonder aan kapitaalvernietiging te doen. Alleen zo kan de kwaliteit in de publieke sector gehandhaafd blijven en is een duurzame kostenverlaging mogelijk. Daarnaast willen wij efficiëntieverbetering in de financiële begrotingen terugzien als een voortdurend proces.

Ook voor de wijze van financieren is het resultaat leidend: zo hechten wij sterk aan het principe dat structurele lasten alleen met structurele middelen moeten worden gefinancierd. De norm is een reëel sluitende begroting. Een goede meerjarenraming is noodzakelijk om op middellange termijn goed zicht te houden op de financiële situatie van de gemeente en om een goede planning te hanteren van onderhoudsbudgetten en degelijke investeringsramingen.

Het opbouwen en bewaken van een goede reservepositie is belangrijk om eventuele tegenvallers op te vangen. Bestemmingsreserves en voorzieningen moeten jaarlijks getoetst worden op de actuele behoefte.

Inhoudelijke verantwoording
Meer dan ooit blijkt dat de marges waarbinnen wij beleidskeuzes kunnen maken, gering zijn. Immers, verreweg het grootste deel van de gemeentelijke begroting bestaat uit rijksbijdragen voor specifieke uitvoeringstaken. En terwijl dit takenpakket in omvang toeneemt, worden budgetten steeds kleiner. Dat vraagt veel creativiteit en zorgvuldigheid en de bereidheid om uitleg te geven over de soms moeilijke keuzes die wij moeten maken. Daarom is het belangrijk dat het gemeentebestuur in het openbaar en in heldere bewoordingen aan de inwoners verantwoording aflegt over de besteding van publieke middelen en hoe dit bijdraagt aan de bloei van de gemeente, zeker in economisch moeilijkere tijden.

De jaarrekening moet wat ons betreft veel minder dan nu de focus hebben op het financiële resultaat ‘onder de streep’. Zeker zo belangrijk is de inhoudelijke verantwoording van wat gerealiseerd is aan maatschappelijk effect. Met andere woorden: de ‘outcome’ is belangrijker dan de ‘output’.

Belastingen
De Onroerendezaakbelasting stijgt in principe niet harder dan de inflatie. Alleen in zeer uitzonderlijke situaties zijn wij bereid dit ter discussie te stellen, bijvoorbeeld als het echt noodzakelijk is voor behoud van de sociale infrastructuur.

Indien de financiële draagkracht van burgers daartoe aanleiding geeft, behoort kwijtschelding van verschuldigde belasting(en) en heffingen in individuele gevallen tot de mogelijkheid. Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk onderdeel van beleid in de strijd tegen sociaal isolement en armoede. De mogelijkheid om de gemeentelijke belastingen periodiek te betalen moet gehandhaafd blijven.